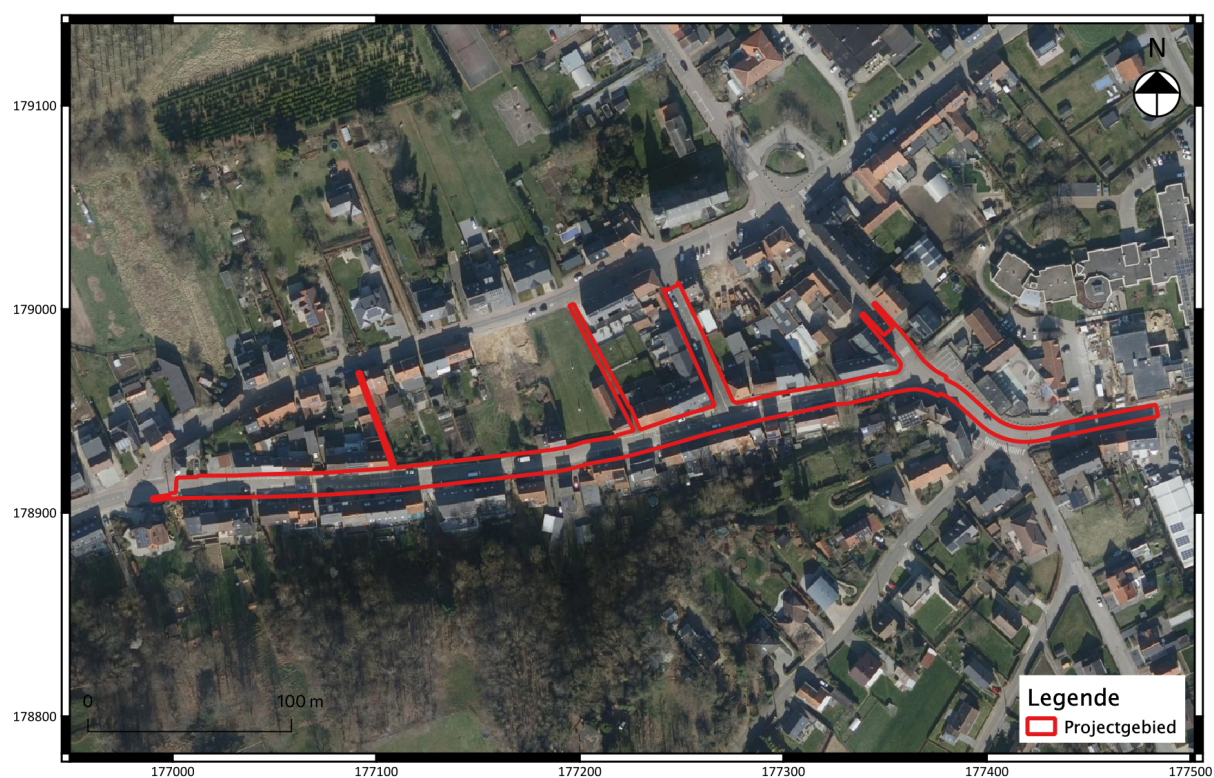

Archeologienota: Heraanleg Nobelberg en Burgemeestersstraat te Holsbeek

Hanne De Langhe
Annelies De Raymaeker
Dave Geerts

Archeologienota: Heraanleg Nobelberg en Burgemeestersstraat te Holsbeek

**Hanne De Langhe
Annelies De Raymaeker
Dave Geerts**

**Tienen, 2022
Studiebureau Archeologie bv**

Colofon

Archeologienota: Heraanleg Nobelberg en Burgemeestersstraat te Holsbeek
--

Projectleiding:	Annelies De Raymaeker & Vanessa Vander Ginst
Erkend archeoloog:	Hanne De Langhe & Annelies De Raymaeker
Auteurs:	Hanne De Langhe, Annelies De Raymaeker & Dave Geerts
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bv (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bv
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2022, Studiebureau Archeologie bv

Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2021D141
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande vergunningsaanvraag (stedenbouwkundig) voor de (her)aanleg van een wegnis met een projectoppervlakte ³⁷ van ongeveer 3.426 m ² . Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de geplande werken 1.000 m ² of meer bedraagt en de kadastrale perceeloppervlakte 3.000 m ² of meer bedraagt. (Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014, en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Hanne De Langhe (OE/ERK/Archeoloog/2016/00156) Dave Geerts (OE/ERK/Archeoloog/2020/00035) Annelies De Raymaeker (OE/ERK/Archeoloog/2016/00148) Studiebureau Archeologie bv (OE/ERK/Archeoloog/2015/00002)
Locatie:	Vlaams-Brabant, Holsbeek, Nobelberg, Burgemeestersstraat, Rotselaarsebaan & Kortrijksebaan (Fig. 1.1 en Fig. 1.2) Bounding box: punt 1: x = 174740 , y = 177561 punt 2: x = 175209 , y = 177700 Holsbeek, afd. 1, sectie F , openbaar domein (Fig. 1.3)
Relevante termen:	Bureauonderzoek, Holsbeek, Nobelberg, Meesberg
Bebouwde zones:	Bestaande wegnis van de Nobelberg, Burgemeestersstraat, Rotselaarsebaan en Kortrijksebaan

2.2 Gemotiveerd advies

Op basis van het uitgevoerde bureauonderzoek (**projectcode: 2021D141**) wordt verder onderzoek niet aanbevolen.

³⁷ Vanwege de aard van de werken wordt in de kaarten geen gebruik gemaakt van de perceelgrenzen als projectgebied, zoals voorgeschreven in de CGP, aangezien dit de kaartjes onnodig complex maakt. Dit zal ook zo ingegeven worden in het portaal.

Het projectgebied situeert zich aan de noordelijke voet van de Meesberg. Deze getuigeheuvel maakt deel uit van een grotere Diestiaanheuvel. De Diestiaanheuvels, voornamelijk bestaand uit een Tertiair zandig substraat met ijzerzandsteen, kenmerken het Hageland.

Deze heuvels hebben typisch een vlak topplateau en steile flanken. Tijdens het laat pleistoceen, voornamelijk tijdens het Weichseliaan, werden niveo-eolische sedimenten afgezet op de heuvels. De flanken werden vaak getroffen door watererosie. Dit onder meer in de vorm van *runoff* water door smeltwater, voornamelijk tijdens de Weichsel ijstijd, en door neerslag, voornamelijk in het Holoceen. Door die vaak hevige erosie op de steile flanken werden droogdalen gesculpteerd. Veel van het sediment van de hellingen werd door de hellingserosieprocessen afgezet aan de voet van de hellingen onder de vorm van colluvium.

Het is net op de overgang van de flank naar de hellingsvoet van de Meesberg dat het onderzoeksgebied zich situeert. In het onderzoeksgebied zouden zandlemige niveo-eolische sedimenten uit het laat-pleistoceen voorkomen.

De bodemkaart lijkt die bevindingen te bevestigen. Ondanks dat het studiegebied in een niet-gekarteerde zone valt (OB) komt aangrenzend aan het onderzoeksgebied veelal een Lcp(c)-bodemtype voor. Dit is een matig droge zandleembodem zonder profiel met een bedolven textuur B horizont op minder dan 80 cm diepte. Een colluviaal pakket dekt hier dus mogelijk een oudere bodem af.

De analyse van het archeologische landschap wees uit dat in de directe nabijheid van het onderzoeksgebied vondsten werden gedaan uit verschillende periodes. Op verschillende locaties werden losse vondsten uit de prehistorie aangetroffen, gaande van het midden paleolithicum tot het neolithicum. Het grootste deel van die vondsten werden aangetroffen bovenop het plateau van de Diestiaanheuvel en onderaan de helling (vermoedelijk in een colluviale context). Ten noorden van het projectgebied bevindt zich de archeologische zone van het prehistorisch complex in alluviale context van de Wingevallei. Ook de ijzertijd is vertegenwoordigd in de omgeving van het onderzoeksgebied. De menselijke aanwezigheid zet zich voort in de regio tijdens de Romeinse periode en tijdens de volle middeleeuwen. Aan de westelijke oever van de Dijle bevindt zich de KW-linie uit WOI. De lijn bevindt zich aan de andere zijde van Dijle, waardoor geen sporen uit WOI in het projectgebied verwacht worden. Uit de historische kaarten blijkt het huidige stratenpatroon reeds te dateren uit minstens de 18de eeuw. Het projectgebied werd toen al grotendeels ingenomen door wegen. Bebouwing was er mogelijk in de 18de eeuw, maar verdween reeds in de 19de eeuw en maakte plaats voor een weg. Concluderend is er in het projectgebied een archeologisch potentieel aanwezig, gaande van de prehistorie tot aan de middeleeuwen.

Hoewel dit archeologisch potentieel aanwezig is, is het sterk de vraag of er ook relevante kenniswinst te behalen valt met de uit te voeren werken. Het projectgebied is reeds voor een zeer groot deel verstoord door de aanleg van wegen met riolering. Ook bevinden zich langs de hedendaagse wegen woningen. Voor de bouw hiervan en voor de aanleg van de bestaande weg en riolering, werden reeds bodemingrepen gedaan.

De nieuwe werken omvatten de heraanleg van het wegdek en plaatselijk de vervanging van de bestaande riolen (Fig. 2.1 - 2.3). De maximale breedte van de uit te voeren werken is 11 meter ter hoogte van bestaande wegen en riolering en 1,65 en 3 m ter hoogte van de smalle doorsteekwegen tussen de Nobelberg en Gebroeders Van Tiltstraat. Deze beperkte breedte en de reeds deels verstoorde ondergrond maken dat het ruimtelijke inzicht van de mogelijk archeologische sporen en/of artefacten zeer beperkt tot *nihil* is. Ter hoogte van de doorsteekwegen is onderzoek bovendien praktisch moeilijk haalbaar vanwege de zeer beperkte breedte. Het aantreffen van vondsten kan echter niet volledig uitgesloten worden. Het mogelijke aantreffen van die vondsten zonder ruimere ruimtelijke context weegt evenwel niet op tegen de mogelijke kosten die verder onderzoek voortbrengt.

Fig. 2.1: Ontwerpplan van de geplande werken: heraanleg van de wegenis en riolering in de Nobelberg, Burgemeestersstraat, Rotselaarsebaan en Kortrijksebaan. ©Gemeente Holsbeek

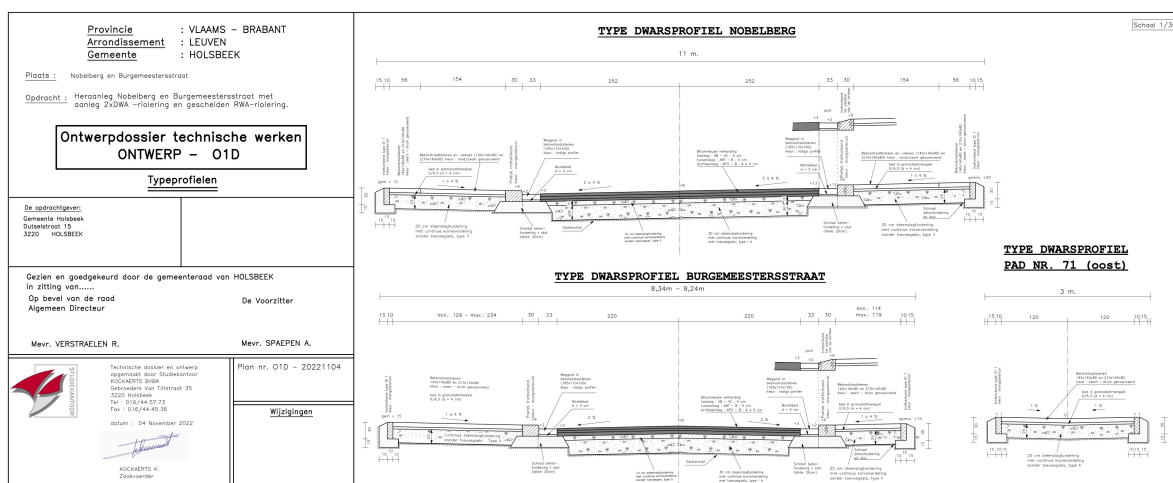

Fig. 2.2: Typedwarsprofielen van de geplande werken: heraanleg van de wegenis en riolering in de Nobelberg, Burgemeestersstraat, Rotselaarsebaan en Kortrijksebaan. ©Gemeente Holsbeek

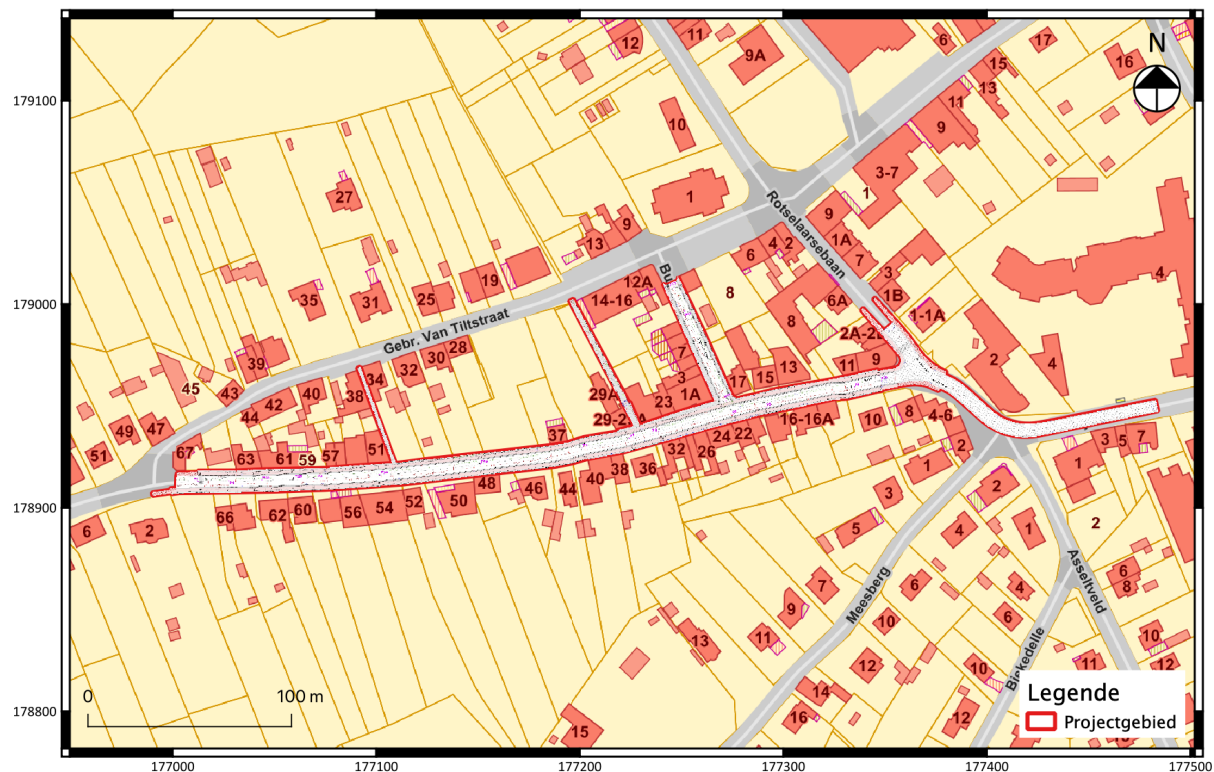

Fig. 2.3: Inplantingsplan van de geplande werken: heraanleg van de wegenis en riolering in de Nobelberg, Burgemeestersstraat, Rotselaarsebaan en Kortrijksebaan. ©Gemeente Holsbeek

2.3 Programma van maatregelen

Op basis van het gevoerde bureauonderzoek wordt geen verder vooronderzoek voorgesteld. Omwille van het ontbreken van verder onderzoek of behoud in situ binnen het projectgebied is er geen programma van maatregelen.

Bij vrijgave van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in het onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 Art. 5.1.4. van toepassing: “Iedereen die, op een ander moment dan bij het uitvoeren van een archeologisch vooronderzoek, een archeologische opgraving of het gebruik van een metaaldetector, een roerend of onroerend goed vindt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het archeologische erfgoedwaarde heeft, is verplicht daarvan binnen drie dagen aangifte te doen bij het agentschap.” Deze aangifte kan gebeuren op <https://www.onroerendergoed.be/nl/digitaal-vondstmeldingsformulier>.

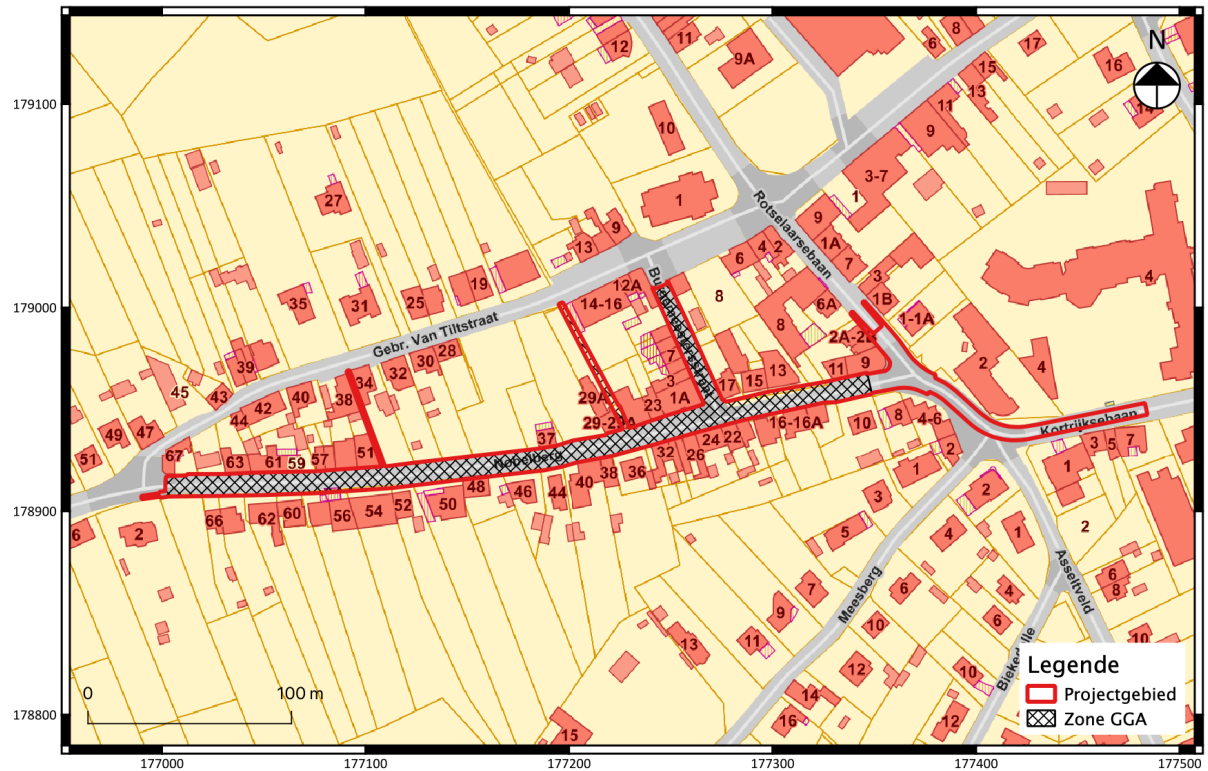

Fig. 2.4: Synthesekaart met aanduiding van de zone die na de werken opgenomen kan worden als gebied waar geen archeologie meer te verwachten valt.

Bibliografie

GULLENTOPS, F. 1957a: "L'origine des collines du Hageland." *Bulletin van de Belgische Vereniging voor Geologie* 5

VAN BAELEN A. EN VANMONTFORT B. 2001: Evaluatie van een mesolithische vindplaats te Holsbeek-Rotselaarsebaan 2 (B). Opgravingcampagne 2011. *Notae Praehistoricae* 31

VAN RANST, E. & SYS, C. 2000: Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (schaal 1:20.000).

Websites geraadpleegd in december 2022

Cartesius.be

Dov.vlaanderen.be

Geopunt.be

<https://cai.onroerenderfgoed.be/locatie>

<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten>

<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten>

<https://id.erfgoed.net/waarnemingsobjecten>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/themas>

<https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/>

<https://ncs.naturalsciences.be/paleogene-neogene/2102-sint-huibrechts-hern-formation-sh#overlay-context=paleogene-neogene/revised-lithostratigraphy>

<https://ncs.naturalsciences.be/paleogene-neogene/23-diest-formation-di>

<https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

<https://www.holsbeek.be/product/119/geschiedenis>